

содр. риз

ГРАДСКА ПРОКУРАТУРА
№ 9924/2012г.
04.11 .2013г.
СОФИЯ

✓
ДО
ЕМИЛ ИВАНОВ ХОРОЗОВ
ГРАД СОФИЯ
ЖК "ЛЮЛИН-2", БЛ. 222,
ВХ. Ж, АП. 109

✓
ДО
АГЕНЦИЯ ЗА ДЪРЖАВНА
ФИНАНСОВА ИНСПЕКЦИЯ
ГРАД СОФИЯ – 1040
УЛ. „ЛЕГЕ“ № 2

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
ЗА ОТКАЗ ОТ ОБРАЗУВАНЕ НА ДОСЪДЕБНО ПРОИЗВОДСТВО
гр.София, 31.10.2013г.

М.Станкова - прокурор при СГП, след като се запознах с материалите по пр. пр. № 9924/2012г. по описа на СГП

УСТАНОВИХ:

Преписката в СГП е образувана въз основа на изпратен сигнал до Главния прокурор от Емил Иванов Хорозов – бивш управител на Фонд "Научни изследвания". В сигнала посочва за платени от фонда 212 рецензии които не са използвани, както и за използвани рецензенти неодобрени от Изпълнителния съвет, освен това посочва данни, че има 12 класирани проекти, които не са събрали минималния брой точки като ТК 01/0435 и че български рецензенти са участвали в конкурса и са рецензирали свои конкуренти. Посочва и сключването на неизгодни договори с фирма „Линкос“ ООД за създаване на специализиран софтуер за приемане и управление на проектите.

Към преписката е изпратен и присъединен доклад № ДИ1СФ-0002/09.01.2013г. на АДФИ за извършена финансова инспекция за законосъобразност на ЗОП при договорите с „Линокс“ ООД за 2008-2009г., за законосъобразност на проектите при проведените конкурсни сесии за периода 2008-2009г. и законосъобразност за начина и условията за предоставяне на средства по Договор № ДРНФ02/1 от 07.10.2011г. Съобразно доклада е налице нецелево разходвани бюджетни средства в размер на 6 750 841,44 лв. по сключени договори за научни изследвания между Фонд "Научни изследвания" и съответните изпълнители.

При извършената проверка от ГД"НС" – МВР и ДА"НС" са снети обяснения и са приобщени конкретни документи. При извършената проверка се установява, че част от документите относими към въпросите по проверката – дали има извършени действия от конкретни длъжностни лица които да са в нарушение на служебните им задължения или в неизпълнение на служебните им задължения и това да е станало със специална цел и да доведе до реална опасност или настъпване на реални вреди. При проверката е установено че част от документите относими към изследваните въпроси не са налични във Ф"НИ" било поради изтичане на срокът по чл. 21 ал.1 от Правилника на Ф"НИ" за съхранение протоколите на научно-експертните комисии(НЕК), било поради изнасянето им от страна на Емил Хорозов, към когото са отправяни нотариални показания за връщане на същите.

Установено е , че съгласно чл.2 от Правилника фонд „НИ" е юридическо лице, второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на образованието, младежта и науката. Фондът се управлява от Изпълнителен съвет, председател на изпълнителния съвет и управител. Изпълнителния съвет се състои от 9 членове и включва представители на научната общност, държавата и бизнеса и правомощията му включват утвърждаване на листа на чуждестранните рецензенти, решения за откриване на конкурсна процедура, определя проектите които ще получат финансиране и размера на тяхното финансиране и други. За заседанията на този колективен орган се води протокол, който се подписва от всички членове, но неподписването на протокола или подписването му с особено мнение не го правят недействителен съобразно правилника на фонда. Управителя на фонда се определя за срок от две години от министъра на образованието, младежта и науката, като същият има представителни функции и изпълнява решенията на Изпълнителния съвет на Ф"НИ". В дейността си Изпълнителния съвет е подпомогнат от научно-експертни комисии(НЕК), които изготвят конкурсната документация за съответния конкурс, разпределят проектите на съответната група рецензенти и организират извършването на оценка на изпълнението на междинните етапи и окончателните резултати на завършените научноизследователски проекти. Тези комисии са в състав от 5 до 19 членове. За техните заседания се води протокол от секретар – служител на фонда. В тримесечен срок след затваряне на конкурсите, НЕК подготвят класация на проектите и доклад до Изпълнителния съвет, в който се излагат мотивите за предложеното класиране на проектите. Протоколите и докладите на НЕК за 2008г. и 2009г. не са налични поради изтичане срокът им на съхранение, но с оглед снетите обяснения на членове на такива комисии се потвърждава изготвянето на такива протоколи.

Бюджета за Ф"НИ" за 2008г. е в размер на 55 000 000 лв. , от които 50 452 626 лв. за финансиране на кандидатстващи проектни предложения. Обявени са 13 конкурса, класирани са 377 проекта и са подписани 370 договора.

Бюджета за Ф"НИ" за 2009г. е в размер на 99 200 000 лв. ,, като е извършено намаляване на целевите средства и след корекции са осигурени 60 784 928 лв. за финансиране на кандидатстващи проектни предложения. Обявени са 13 конкурса, класирани са 339 проекта и са подписани 339 договора.

По отношение наличието или не на данни за престъпление при реда за избор на рецензенти/оценители/. Съгласно действащия 2008-2009г. Правилника на Ф"НИ" оценяването на научните проекти и програми се извършва от независими рецензенти-национални и чуждестранни определени от научно-експертните комисии. Организирането на три независими експертни оценки е дейност

възложена на научно-експертни комисии съгласно чл. 23 от Правилника на Ф"НИ". На заседание на 16.09.2008г. ИС на Ф"НИ" е одобрила за рецензенти всички кандидатствали експерти. Съобразно действащия към 2008-2009г. министърът е определял размерът на възнаграждението на рецензентите и съобразно заповеди на министъра на образованието, младежката и науката е било предвидено заплащане за оценяване на проект от 40 лв. до 160 лв. в зависимост от броя на оценените проекти и размерът на исканата подкрепа по тях. През 2009г. на 13.07.2009г. ИС на Ф"НИ" приема доклад за номиниране на международни експерти за оценяване на проектни предложения по конкурсите за 2009г. и като са приложени списъци. За 2009г. е установено, че разпределението на проектите между наличните експерти е ставало чрез софтуерната информационна система, която сравнява научните направления според базите данни на чуждестранните рецензенти и на подадените проекти. За всеки рецензент в системата е бил видим списъка на проектните предложения само в областта на неговата компетентност и след разглеждане на заглавията на проектите същите са заявявали кои от тях могат да оценят. Създадената информационна система е позволявала на рецензентите да качват на сървъра многократно рецензията за съответния оценяван проект с цел възможност за коригирането ѝ. Когато експертът е преценявал, че рецензията му е окончателно завършена, той е удостоверявал това чрез приключването ѝ със съответен бутон. При класирането на рецензиите информационната система е взимала предвид единствено тези които са приключени по този ред. Рецензиите които са постъпвали във фонда след приключването на конкурса или не са потвърдени като окончателни, не са били видими и по тази причина не са използвани при класирането, тъй като ИС на Ф"НИ" е провеждал заседание по всеки конкурс в първия ден след получаване на необходимия брой рецензии за проектите по конкурса. Затова се получавало, че чуждестранните рецензии са в по-голям брой от използваните в класирането, но са платени, доколкото е извършен съответния труд от рецензента. Според АДФИ има нарушение на ЗОП защото сумарно на рецензентите е платена стойност през 2009г. в размер на 484 302,62 лв. без ДДС и съгласно чл. 14 ал.1 т.2 от ЗОП би следвало да се проведе процедура по ЗОП. В тази връзка е издаден акт за установяване на административно нарушение на Ф"НИ" и на управителя на фонда към 2009г – Анастас Герджиков за нарушение на ЗОП. В случая не са налице данни за деяние по чл. 282 от страна на управителя Анастас Герджиков, доколкото рецензентите се определят чрез жребий от Изпълнителния съвет по утвърдена листа, впоследствие НЕК са организирали за всеки конкурс в зависимост от постъпилите брой проекти рецензенти и на същите са се определяли възнаграждението съобразно заповед на министъра за съответната година. Предвид тези обстоятелства управителя на Ф"НИ" който е представлявал дружеството и е изпълнявал решенията на ИС на Ф"НИ" не е можел да организира за всеки един отделен конкурс – 9 на брой, процедура по ЗОП, още повече че не е можел съобразно изискванията на ЗОП да обяви изискване за най-изгодна оценка, тъй като възнаграждението е определяно по друг нормативен ред. В случая е било налице възлагане на рецензии за всеки отделен проект от НЕК, така както се възлага експертиза по всяко отделно дело от съд и се заплаща по определена тарифа, така че в този случай не може да се иска провеждане на процедури по ЗОП, тъй като същите за всеки отделен проект са многократно под праговете предвидени в закона. Не може да се твърди че е могла да настъпи вреда или е настъпила такава, защото заплащането на рецензия е нормативно

определено, а не по критерий на-изгодна цена. От друга страна няма лична отговорност при организирането на изготвянето на рецензирани проекти, тъй като това е от компетенциите на колективен орган – на Ф"НИ" и съответна обработка на информационна програма. В случаите на лице данни за образуване на наказателно производство.

Както в доклада на АДФИ, така и в сигнала на Хорозов се поставят въпроси за това, че в различни конкурси през 2008-2009г. от ИС на Ф"НИ" са били класирани проекти с по-ниски оценки от минимално приетия, че не са били отразени в рецензии с по-ниски точки, че се е извършвало финансиране на проекти участващи в един конкурс със средства от проекти по друг конкурс. В отделни случаи съставяни актове за административни нарушения от АДФИ на управителя на ИС за това, че предвидения разход по отделни договори за възнаграждения и надвишава нормативно определените разходи в Закона за насърчаване на научните изследвания. В тази насока са проектите CVP01/002 на тема „Национална астрономическа обсерватория – Рожен-център за върхови постижения в астрономията“, проект CVP01/006 на тема: „Национален център по биомедицинска фотоника“ и проект CVP01/0117 на тема: „Изграждане на Национален център за върхови научни постижения в областта на биоразнообразието и екосистемни изследвания – SEBDER“, кандидатствали и участвали в конкурс „Центрове за върхови постижения“ които са били финансирани със средства предназначени за реализиране на научни изследвания по конкурс „Развитие на научна инфраструктура“. В случая това класиране отново е станало от колективен орган изпълнителния съвет на Ф"НИ" , които с Протокол № 33/03.12.2008г са взели решенията въз основа на протоколи от научно-експертни комисии, които към настоящия момент и към момента на проверката на АДФИ не се съхраняват и оглед сроковете за съхранение. Аналогично е положението и проект RNF_09_008 на тема „Традициите в крак с времето(историко-етноложки проект за лятно училище за изучаване на регионалното културно-историческо наследство и националните традиции)“, RNF_09_0060 на тема „Развитие на националната научна инфраструктура, като Български компонент от мрежата EuroAGRO (BulAGRO)“ и RNF_09_0037 на тема създаване на Център за изследвания и развитие на вградени и мобилни устройства“ участвали при условията и оценени от рецензенти за целите на конкурс „Развитие на научната инфраструктура и финансират от конкурс „Насърчаване на научните изследвания в приоритетни области“ след решение на ИС с Протокол № 67/07.12.2009г. ИС на Ф"НИ" за пренасочване. Следва да се посочи че тези решения са вземани от два различни състава на ИС на Ф"НИ", което още веднъж посочва вземане на решение от колективен орган и при липса на всякакви други доказателства и данни съобразно НПК е още един довод за липса на умисъл за извършване на съставомерно съобразно НК деяние.

По отношение на някои от другите проекти които са посочени от Хорозов и изследвани от АДФИ като проект ID_09_0152 на тема „Разработване на нов метод за извличане, преобразуване и съхранение на електрическа енергия от заобикалящите ни високочестотни електромагнитни полета“ по който е сключен Договор ДИД 02/09/17.12.2009г. следва да се посочи че договора е сключен от управителя въз основа на одобрение за финансиране с Протокол 65 от 05.12.2009г. на ИС на Ф"НИ". Договорът е подписан с кандидатите по проекта: доц. Симона Филипова-Петракиева – ръководител на научния колектив и Фондация „Институт за възобновяеми енергийни източници“. Стойността на финансирането е 200 000 лв.,

като 50% се превеждат авансово, а финансирането на втори и трети етап се извършва с подписване на допълнително споразумение и наличие на финансови възможности на фонда. Отчетът за изпълнение на първия етап е одобрен с Протокол 9/22.11.2011 от постоянната НЕК по технически науки и е предложено финансирането да продължи със сумата от 35 000 лв. С решение на ИС на Ф"НИ" от 28.11.2011г е одобрено намаленото дофинансиране и с анекс от 13.12.2011г. стойността на договора от 2009г. е определена на 135 000 лв. Впоследствие след суперрецензия от Емил Ботев – член на ИС, ИС на Ф"НИ" на заседание от 12.12.2011г. е определил още една сума за дофинансиране в размер на 190 000 лв. Въз основа на това ново решение е подписан от управителя Кирил Топалов Анекс от 14.12.2011г. в същия размер. Паричните средства са преведени на 21.12.2011г. Според АДФИ има нарушение доколкото приемат че този Анекс е от 16.01.2012г. Всъщност на документа има дата 14.12.2011г. и встрани на документа печат 16.01.2012г, като не е ясно защо се приема, че това е датата на анекса, при положение и че на Анекса от 13.12.2011г. също отстрани има печат са дата 16.01.2012г. При всички случаи с оглед легитимно положената дата в Анексите не може да се приеме че е налице предварително изплащане на отпуснатите от ИС на Ф"НИ" средства. Аналогично е и при Договор № ДТК-02-18/16.12.2009г. сключен по проект ТК_09_0161 на тема „Електронната медийна среда в Република България в условията на преход и цифровизация /1999г.-2011г.“ одобрен от ИС на Ф"НИ".

В случаите като Договор № ДТК-02-35/17.12.2009г. по проект ТК_09_0101 на тема „Разработване на устройство и метод за изследване на осмотичните процеси при електро-магнитните въздействия с приложение за дискрукция на туморните клетъчни линии“, където е установено че сумата в договора за възнагражденията на членовете на научния екип надвишава с 0,62% годишната цена на договора определена първоначално в методиката с общо решение на ИС на Ф"НИ" или с 1 496,33 лв., следва отново да се посочи, че управителя подписал договор не е превишил властат и правата си и не е нарушил служебните си задължения, тъй като същият е подписал договора с параметрите, които са били одобрени както от НЕК която е разгледала проекта, така и при приемането на същия от ИС на Ф"НИ". Неподписването на договори с параметрите одобрени от колективния орган би довело до нарушаване на задълженията на управителя на фонда, който в случая има само представителни функции.

Така с оглед тези констатации също не се откриват данни които да доказват наличието на пряк умисъл у конкретно длъжностно лице, в случая е налице формирана воля на колективен орган, като в протоколите от заседанията на същия не могат да се направят предположения за конкретното становище на всеки член на Изпълнителния съвет, а дори и да има особено мнение, то меродавно е общото решение. В тези случаи както е и константната практика на съда и позовавайки се на чл. 35 от НК, не може да се търси отговорност от колективен орган, доколкото същата е лична.

По отношение на констатациите от АДФИ за законосъобразност на ЗОП при договорите с „Линокс“ ООД за 2008-2009г. по провеждане на процедура по възлагане на обществена поръчка „договаряне без обявление“ за създаване на онлайн среда за обработване на проекти с изпълнител „Линокс“ ООД е установява, че по предложение на Ф"НИ министърът на образованието и науката на 16.08.2008г. утвърждава корекция на бюджета на Ф"НИ" за специализиран софтуер за управление на проектите, финансирани от „НИ“ и за създаване и поддържане на

Регистър на научната дейност в Република България. Корекцията е за средства в размер на 150 000 лв. и е по §§53-00. За това е изготвен от главен експерт във фонда Драгомир Маламов доклад от 26.06.2008г. до управителя на фонда, в който се обосновава необходимостта от доставка на специализиран софтуер. Същевременно съгласно утвърдена оперативна програма от ИС на Ф"НИ" сроковете за приемане на проекти по конкурсите на фонда са 16 юни, 30 юни и 15 юли 2008г., поради което софтуерът е необходим не по-късно от 31.08.2008г., като специалистите от фондът преди това трябва да изготвят спецификацията до 10.07.2008г. С оглед това е прието че е налице „непреодолима сила“ съобразно ; 1 т.14 от ДР на ЗОП и е проведена процедура – договаряне без обявление. , а според АДФИ процедурата е следвало да бъде „открита процедура“. В случая е изследвано дали не е налице неизгодна сделка, но доколкото цената от 150 000 лв. с ДДС е постигната с „Линкос“ ООД след преговори и е намалена от първоначално предложената, а от другите двама поканени, единият не се е явил, а другият е предложил след преговори цена от 155 000 лв. без ДДС., в случая не може да се установи,, първо неизгодност на сделката, доколкото същата е в параметрите на извършената корекция на бюджета на Ф"НИ", навторо място не може да се приеме че и сделката не е била необходима, доколкото управителя е трябвало да организира изпълнението на решенията на Ф"НИ" и съответните изменения в ЗННИ. Не е налице и причиняване на вреда доколкото сумата по договора е в параметрите предвидени в коригирания бюджет. От материалите няма данни за извършен умисъл от страна на управителя Анастас Герджиков за увреждане интересите на Ф"НИ", доколкото същият е изпълнил задълженията по променения закон, програмата и е организиран изготвянето на съответните софтуерни продукти в параметрите на предвидения бюджет за тези продукти. Предвид това може да е налице нарушение на процедура по ЗОП, но това не е извършено със специалната цел изискуема по НК.

По отношение на провервания от АДФИ Договор № ДРНФ 021/2011г. по проект RNF_09_0062/2009г. на тема: „Изследване режима и енергетичните характеристики на морските течения в северния северозападния български черноморски шелф“, се установява, че по този проект четирима чуждестранни рецензенти дават общо 84,25 точки, а НЕК дава оценка от 67 точки. Общия сбор от точките е 80,80 и е под приетия праг от 93 точки. От страна на ръководителя на проекта е поискано назначаване на независим рецензент и включване на проекта в решение на ИС на Ф"НИ". След рецензия на Байко Байков от 19.09.2011г. на 19.09.2011г. на решение на ИС на Ф"НИ" е взето решение за финансиране на проект RNF_09_0062/2009г в размер на 828 619 лв., като първият етап от проекта е на стойност – 662 895 лв. Въз основа на решението на 03.10.2011г. е подписан договор с изпълнителите Институт по рибни ресурси – гр. Варна, Фондация „Изследване на ресурсите на Черно море“ и Фондация „Ресурсен център за морски изследвания“. Паричните средства за Института по рибни ресурси – гр. Варна по първия транш в размер на 468 620 лв. са преведени на 07.10.2011г. Доколкото Института е бюджетно предприятие, съобразно дадените указания от Министерство на финансите от 15.12.2011г. неусвоените средства по сметки на третостепенни разпоредители с бюджетни средства трябва да се възстановят в държавния бюджет до 23.12.2011г. В този случай Институтът е следвало да върне в държавния бюджет сумата по проекта и е щяло да бъде налице нецелево разходване на отпускнатите средства от Ф"НИ". В тази връзка от Института по рибни ресурси е

отправено на 19.12.2011г. запитване до Ф"НИ" как да постъпят с неусвоените средства по договора в размер на 468 620 лв. Заместник-управителя на фонда Христо Петров с писмо от 19.12.2011г. е посочил, че във връзка с края на бюджетната финансова година и невъзможността института да ползва преходен остатък за получените финансови средства, получената сума може временно да бъде прехвърлена по сметка на съизпълнителя по договора – Фондация"Изследване на ресурсите на Черно море" до провеждане на процедурите по ЗОП и избор на изпълнител или заявяване на текущите разходи за целите на проекта. Според АДФИ това становище било недопустимо и неоснователно, но не се посочва какво и следвало да се направи тъй като и ако се преведат тези пари в бюджета ще е налице неизпълнение на договора от 03.10.2011г. с Ф"НИ". Във връзка с писмото от 19.12.2011г. между Институт по рибни ресурси и Фондация „Изследване на ресурсите на черно море" е подписан договор за партньорство, като сумата се превежда на фондацията, но правото да се разпорежда с цялата сума има Института по рибни ресурси - Варна. След началото на 2012г. и с оглед становището на АДФИ целевите средства по договора от 03.10.2011г. на 20.04.2012г. са възстановени от сметката на фондацията в сметката на Института по рибни ресурси. В този случай не може да се говори също за деяние по чл. 282 от НК, тъй като нито има настъпили вреди, нито е имало реална опасност от настъпването на такива, както и няма никакви доказателства за специална цел било от страна на заместник управителя Христо Петров, било от страна на длъжностните лица от Института по рибни ресурси – гр. Варна.

Предвид изложеното както от сигнала на Хорозов, така и от документите на АДФИ с оглед изложените по-горе съображения не се констатира данни или доказателства за извършено длъжностно престъпление от конкретно лице.

Предвид изложеното и на основание чл.199 и чл. 213 от НПК,

ПОСТАНОВИХ :

Отказвам да образувам досъдебно производство по пр.пр. № 9924/2012г. на СГП на основание чл. 24 ал.1 т.1 от НПК.

Преписката да остане на съхранение в СГП.

Преписи от постановлението на основание чл. 213 ал.1 от НПК да се изпратят на: Емил Иванов Хорозов – гр. София, жк."Люлин-2", бл. 222, вх.Ж, ап. 109 и АДФИ – гр. София – 1040, ул. „Лега" № 2.

Постановлението подлежи на обжалване по реда на чл. 213 ал.2 от НПК.

МС/МС
Отп. в 4 екз.

